

PUBLISIND - SLLSRR

Amendamente - propunere PL-x 38/2016 (Proiect de lege privind modificarea Legii nr 41/1994)

Subscrisa, Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Societatea Română de Radiodifuziune, sindicat reprezentativ la nivel de unitate – Radio România, negociator al Contractului Colectiv de muncă, respectuos vă solicită ca, în dezbaterile de astăzi privind propunerea de modificare a legii 41/1994, referitoare la funcționarea Societății Române de Radiodifuziune (SRR) și Societății Române de Televiziune (SRTv), să țineți cont și de argumentele de ordin civic, juridic, constituțional sau privind dialogul social, pe care Sindicatul, în numele colegilor pe care îi reprezintă, le are:

Vom începe de la expunerea de motive, pe care noi am citit-o serios și cu interes, având în vedere că ea anunță, încă din primul paragraf, că necesitatea acestui proiect de lege este dată de situația extrem de dificilă în care se află Societatea Română de Televiziune. Parcurgând însă documentul, am constatat că nu există nicio fundamentare economică a demersului, nicio soluție practică, pragmatică sau concretă față de dificultățile Televiziunii Publice.

Se prezintă o argumentare a separării funcției de Președinte de aceea de Director General, soluție căreia, în principiu, nu ne opunem, dar varianta propusă în textul legii, considerăm că este total contraproductivă, menită să subordoneze politic Directorul General (implicit managementul executiv) și să afecteze, în cascadă, calitatea și libertatea actului editorial și a libertății de expresie. Ne vom referi detaliat la acest aspect în analiza pe articole a proiectului de lege.

În altă ordine de idei, proiectul de lege, dacă va corecta legea 41 în această formă, exclude total dialogul social, consultarea cu sindicatele, intră în coliziune cu Contractul Colectiv de Muncă pe care Radioul Public îl are, în baza legii, a principiilor democratice după care țara noastră funcționează și a Constituției, care statuează drepturi inalienabile ale cetățenilor României. De asemenea, vom preciza la fiecare articol opinia noastră la suprapunerea acestui proiect de lege legislației incidente.

Pe de altă parte, instituirea unor bariere de negociere, salariale sau de alt ordin, exclude rolul sindicatului reprezentativ și rolul dialogului social, statuate, la rândul lor prin legea 62/2011 și prin Codul Muncii. Stabilirea unui plafon, consistent redus, al salariului Directorului General și al Președintelui Director General, afectează, în cascadă o scădere salarială a întregului personal SRR, în condițiile în care acesta a scăzut numeric, face performanță și trebuie motivat. O altă consecință a acestor scăderi salariale, prin anularea, practic, a Contractului Colectiv de Muncă o reprezintă o diminuare a contribuțiilor la Bugetul de Stat pentru: asigurări de sănătate, impozit, fondul de șomaj.

De asemenea, unele formulări din textul de lege pot introduce confuzii sau interpretări nefericite, în special în zona diferenței între instituției de tip serviciu public, aflat sub control parlamentar, cum este Radio România și instituție bugetară sau a criteriilor de eligibilitate/concurs pentru statutul de membru al Consiliului de Administrație, Director General, membru al Comitetului Director. Aceste neclarități pot favoriza abuzuri, intervenții politice asupra actului managerial sau obstrucționarea libertății de expresie în rândul jurnaliștilor.

Totodată, ne întrebăm de ce ar trebui să fie pedepsiți angajații Radio România pentru lipsa de performanță a managerilor Televiziunii Române, prin anularea unor drepturi negociate în Contractul Colectiv de Muncă? În plus, prevederile constituționale și ale Codului Muncii ocrotesc drepturile câștigate și este puțin probabil ca un proiect de lege să poată eluda aceste prevederi legislative. Ambiguitatea unor formulări din propunerea legislative pot încadra salariații SRR și SRTV în

categoria funcționarilor publici, ceea ce nu se potrivește cu obiectul de activitate al instituției și îi poate prejudicial de unele drepturi legal dobândite.

Stimați parlamentari, vă solicităm, respectuos, de asemenea, să luați în calcul și existența unor criterii, în opinia noastră, discriminatorii, neconstituționale, care îngrădesc dreptul angajaților SRR la carieră, la accesul la demnități și funcții, la apartenență sindicală, politică sau la orice altfel de formă de organizare ocrotită prin lege.

Ne vom referi în continuare, concret, la articole din prezentul proiect de lege care, în opinia noastră, nu au fundamentare economică, încalcă drepturile angajaților sau contravin altor principii legale și constituționale.

Limitările de ordin salarial impuse pentru indemnizația președintelui consiliului de administrație și directorului general, existente în proiectul de lege la art. 23 alin.(2) și (3), precum și la art. 27 alin. (5), provoacă o serioasă confuzie care poate duce la concluzia că, prin modificările ce vor fi adoptate, salariile sau indemnizațiile acordate tuturor angajaților vor fi potrivit statutului juridic de „instituție publică”, cu angajații încadrați în categoria funcționarilor publici. Ori, în Contractul Colectiv de Muncă al SRR, valabil până în anul 2017, încadrarea și remunerarea sunt precis făcute, potrivit statutului de serviciu public subordonat Parlamentului, al SRR.

Prevederile art. 23 alin. (2) din Legea nr. 41/1994, republicată, cu modificările și completările ulterioare, care stipulează că *“Directorul general al Societății Române de Radiodifuziune, precum și directorul general al Societății Române de Televiziune primesc un salariu brut lunar, asimilat funcției de ministru”* și consecințele lor asupra tuturor drepturilor salariale, care trebuie să respecte schema organizațională a politicii de personal și prioritățile instituției, intră în coliziune cu dispozițiile art. 26 al legii în vigoare, care prevede că *“Salariile de bază și celelalte drepturi de personal pentru salariații Societății Române de Radiodifuziune și ai Societății Române de Televiziune se negociază prin contracte colective și individuale de muncă, încheiate în condițiile legii”*.

Prin modificările din proiectul de lege s-ar putea interpreta că se reglementează indirect și statutul juridic al SRR și SRTv. Acest gol de încadrare/precizare a statutului celor două societăți, care s-ar induce prin aplicarea prezentului proiect, poate afecta dramatic salariații celor două societăți, existând riscul ca lor să le fie aplicate în domeniul salarial o serie de acte normative specifice categoriei de funcționari publici. Față de această posibilitate, perfect realistă în lipsa unor precizări legislative clare, Sindicatul Liber al Lucrătorilor din SRR se opune categoric posibilității ca jurnaliștii Radio România să devină funcționari publici, iar grila de programe, o schemă controlată politic!

Din punct de vedere al acoperirii financiare a salariilor: taxa radio/tv reprezintă potrivit art. 40 din Legea nr. 41/1994, un venit propriu al celor două societăți. Potrivit art. 41 alin. (2) din Legea nr. 41/1994, salariile angajaților, se acoperă din venituri proprii. Sumele alocate de la bugetul de stat au destinația stabilită de lege, respectiv pentru acoperirea unor cheltuieli de dezvoltare, achiziționarea de echipamente și piese de schimb radio și televiziune, materiale consumabile necesare desfășurării activității specifice, utilizarea stațiilor de emisie, a radioreleelor și a circuitelor video și fonice, asigurarea pazei, achitarea cotizațiilor convenite organizațiilor internaționale, producerea și difuzarea emisiunilor radiofonice adresate străinătății, precum și dezvoltarea acestei activități.

Ori, plafonarea salariului Președintelui Consiliului de Administrație, directorului general și, ulterior, angajaților, poate fi de natură să conducă la concluzia că veniturile salariale pot fi plafonate după criterii rigide, fără a se ține cont de prevederile Contractului Colectiv de Muncă. Performanțele SRR, o politică de resurse umane coerentă și păstrarea poziției de lider în piața media a SRR și redresarea SRTv, nu pot fi posibile fără factori motivați, inclusiv financiari.

Mai mult, există o inconsecvență privind statutul președintelui director general: modificarea art. 23 care la alin. (2) stabilește că președintele consiliului de administrație primește o indemnizație brută lunară (*“Președintele consiliului de administrație al Societății Române de Radiodifuziune, respectiv președintele consiliului de administrație al Societății Române de Televiziune sunt remunerați cu o indemnizație brută lunară la nivelul funcției de ministru.”*), iar la alin. (3) se spune de salariu brut lunar (*“Celelalte membri ai consiliului de administrație al Societății Române de Radiodifuziune și, respectiv, al Societății Române de Televiziune primesc, lunar, o indemnizație reprezentând 25%*

din salariul brut lunar al președintelui consiliului de administrație al societății respective.”). Deci Președintele Director General al SRR este sau nu salariatul societății?

Referitor la criteriile care ar trebui îndeplinite cumulativ de candidații pentru posturile de membru titular sau de supleant în cadrul consiliilor de administrație ale celor două societăți, ele nu sunt cuantificabile și pot avea interpretări și consecințe abuzive. Cum se poate măsura „prestigiul profesional și civic” sau „experiența și capacitate decizională” și mai ales cum se poate determina lipsa lor?

În privința interdicției impuse la articolul 20 alin. (3¹) lit b) din proiectul legislativ, aceea ca membrii CA să nu poată fi și salariați ai instituției, apreciem că aceasta este discriminatorie și fără un fundament solid. Dimpotrivă, prezența salariaților ca membri poate asigura un plus de transparentă, de experiență și de cunoaștere în privința deciziilor Consiliului de Administrație.. Ar fi, totodată, încălcată ordonanța Guvernului nr. 137/2000, întrucât constituie evident o măsură menită să restrângă fără niciun criteriu drepturile *“recunoscute de lege, în domeniul economic, social, politic ... sau în orice alte domenii ale vieții publice”*.

Totodată, din textul propus pentru lit. b) a alin. (2¹) al art. 20 rezultă că cei doi reprezentanți ai societății în Consiliul de administrație pot deține funcții de conducere în cadrul acesteia (contrar reglementării actuale, prevăzută la art. 23 alin. (1) din lege care prevede că *„Membrii consiliului de administrație, care au calitatea de salariați ai Societății Române de Radiodifuziune sau, după caz, ai Societății Române de Televiziune, își păstrează toate drepturile și obligațiile ce decurg din această calitate, mai puțin dreptul de a deține în același timp și funcții de conducere în societatea respectivă”*. Această prevedere poate fi interpretată ca o intenție a politicului de a numi reprezentanți ai salariaților din rândul managementului, și așa expus presiunilor politice prin mandatul fragil al Directorului General.

Abrogarea, conform proiectului, a dispozițiilor art. 23 alin. (4) determină ca incompatibilitatea dintre statutul de membru al Comitetului Director și calitatea de membru în consiliul de administrație al unei societăți comerciale să nu mai existe, ori, tot în proiectul legii, la art 20, litera c, alin 2, prevede că *„Membrii consiliului de administrație și membrii comitetului director nu pot face parte din consiliul de administrație al unei societăți comerciale care are activitate în domeniul audiovizualului și nu pot participa la societăți comerciale cu care Societatea Română de Radiodifuziune sau, după caz, Societatea Română de Televiziune întreține relații de afaceri sau are interese contrare”*. Iată o altă eroare pe care noi o considerăm gravă.

La art. 26, alin. (5) se stabilește că directorului general interimar Parlamentul îi va acorda un mandat clar pentru conducerea societății, iar alin. (3) al art. 29, care reglementează singura situație în care poate exista un director general interimar în contextul noilor modificări, prevede că desemnarea directorului general interimar se realizează de către consiliul de administrație cu majoritate de voturi. Sunt doua prevederi contrare și care pot da naștere unor erori de funcționare a celor două societăți, pentru că entitatea care numește, încredințează și mandatul.

Stabilirea de către Consiliul de administrație a modului de organizare a selecției, a criteriilor de participare, precum și a celor de evaluare a proiectelor pentru selecția directorului general, conform dispozițiilor art. 27² alin. (2) din propunerea legislativă, creează premisele subiectivismului în procesul de selecție, mai ales că, în cazul comisiei de selecție, criteriile sunt din nou vagi și interpretabile - *„specialiști de prestigiu”, „persoană cu prestigiu profesional”*.

Mai mult, trebuie avut în vedere că rolul comisiei paritare nu este de a propune membrii în comisii (art. 27² alin. (3) lit. c), ci de a clarifica dispozițiile interpretabile din Contractul Colectiv de Muncă de la nivelul fiecărei societăți. În plus, dacă societatea nu are semnat un Contract Colectiv de Muncă cu partenerii de dialog social, ca în situația actuală a TVR-ului, nu există nici Comisie Paritară care să propună membri în cea mai importantă comisie de selecție a unui manager.

Salariul directorului general este alcătuit, conform art. 27² alin. (5) *„dintr-o indemnizație la nivelul celei de secretar de stat, la care se adaugă un spor de până la 75% din aceasta, în funcție de complexitatea proiectului de management. Quantumul sporului va fi negociat, la încheierea*

contractului de management, între câștigătorul selecției și președintele consiliului de administrație. Nivelul de salarizare, astfel stabilit, se supune aprobării consiliului de administrație, prin hotărâre”. Consiliul de administrație nu aprobă salarii!

Nu pot fi negociabile de către director general nici clauzele de performanță pentru persoanele care vor ocupa funcții de conducere, așa cum se arată în art. 28 lit. h, ci ar trebui stabilite conform unei strategii/plan. Este un alt articol care ar putea transfera presiunea politică asupra actului managerial, a calității actului jurnalistic și a libertății de expresie.

Iar componența comitetelor directoare nu trebuie propusă de directorul general (art. 28 lit. i), ci trebuie să se stabilească concurențial, pe bază de concurs așa cum prevăd dispozițiile actuale ale legii la art. 27 lit. c). Aceste prevederi pot face loc clientelismului politic, ori, acest proiect se declară a fi de depolitizare a SRR și SRTV.

Un alt pericol ar fi reprezentat de prevederile referitoare la schimbarea din funcție a directorului general înainte de expirarea mandatului – stipulate la pct. 11 referitor la modificarea art. 29 – Nu există criterii clare, cuantificabile, acolo, cu privire la modalitatea de constatare/evaluare/stabilire a cauzelor de încetare a mandatului!

În concluzie, Sindicatul Liber al Lucrătorilor din Societatea Română de Radiodifuziune se opune categoric acestor modificări legislative și își arată disponibilitatea pentru dialog cu inițiatorii proiectului, pentru găsirea unor soluții potrivite și aplicate diferit, pentru că sunt situații diferite – Societății Române de Radiodifuziune și Societății Române de Televiziune.
